

הצעה להחלטת ממשלה בדבר הקמת משרד העבודה

הצעה להחלטה

הקמת משרד העבודה ומינוי שר העבודה; העברת שטחי פעולה למשרד העבודה, והעברת סמכויות לשר העבודה;

מחליטים:

1. הקמת משרד העבודה ומינוי שר העבודה
  1. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ג) לחוק יסוד: הממשלה, להקים משרד חדש שייקרא "משרד העבודה".
  2. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, למנות את השר יואב בן צור לשר העבודה.
  3. להביא את ההחלטות בסעיף זה לאישור הכנסת בהתאם לסעיפים 31(א) ו-31(ג) לחוק יסוד: הממשלה.
2. העברת שטח פעולה למשרד העבודה והעברת סמכויות לשר העבודה
  1. בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה להעביר ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד העבודה את שטח הפעולה: זרוע עבודה, כהגדרתה בסעיף 1.א. להחלטת הממשלה מספר 133 מיום 19.7.2021, למעט תחום הפעולה של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרה מקצועית ולמעט נציבות שוויון ההזדמנויות בעבודה כאמור בהחלטת ממשלה מספר 682 מיום 22.11.2021. בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-1(ב) לחוק הממשלה, התשס"א – 2001 למסור הודעה על העברת שטח הפעולה כאמור בסעיף זה, ליושב ראש הכנסת ולהביאה לידיעת הכנסת.
  2. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, להעביר את הסמכויות הנתונות לשר הכלכלה והתעשייה לשר העבודה, לפי החוקים שברשימה להלן:
    - 1) חוק אזורים חופשיים לייצור בישראל, התשנ"ד-1994, לעניין הסמכות שניתנה לשר העבודה והרווחה לפי סעיף 5(א)(2) לנוסחו של החוק בעת חקיקתו שהועברה לשרת הכלכלה והתעשייה (י"פ התשפ"ב, עמ' 1738).
    - 2) חוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008.
    - 3) סעיף 5 לחוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג-1993 ככל שהוא נוגע לביצוע הוראות סעיף 2 לחוק זה.
    - 4) חוק איסור קבלת בטחונות מעובד, התשע"ב-2012.
    - 5) חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954. למעט פרק שלישי: המוסד לבטיחות ולגיהות וכן סעיף 43 לחוק לעניין הביצוע והתקנת תקנות מכוח הפרק השלישי בלבד.
    - 6) פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970.

- 7) סעיפים 7א, 8(ב), 63 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994.
- 8) סעיף 173(א)(3) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995.
- 9) חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט – 1969.
- 10) חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט – 1989.
- 11) חוק גיל פרישה, התשס"ד-2004.
- 12) חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002.
- 13) חוק דמי מחלה, התשל"ו – 1976.
- 14) חוק דמי מחלה (העדרות בשל מחלת בן-זוג), התשנ"ח – 1998.
- 15) חוק דמי מחלה (העדרות בשל מחלת הורה), התשנ"ד – 1993.
- 16) חוק דמי מחלה (העדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג – 1993.
- 17) חוק דמי מחלה (העדרות עקב הריון ולידה של בת-זוג), התש"ס – 2000.
- 18) סעיף 26(ג)(2) לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), התשע"ו-2015 לעניין מעון יום.
- 19) חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006.
- 20) חוק הגנה על עובדים (חשיפת עבירות ופגיעה בטוהר המידות או במינהל התקין), התשנ"ז – 1997.
- 21) חוק הגנת השכר, התשי"ח – 1958.
- 22) חוק הודעה לעובד ולמועמד לעבודה (תנאי עבודה והליכי מיון וקבלה לעבודה), התשס"ב – 2002.
- 23) חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א – 2001.
- 24) חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012.
- 25) חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א – 1951.
- 26) סעיף 24(א)(3) לחוק הסדרת העיסוק בהדברה תברואית, התשע"ו-2016 לעניין הסמכות שהועברה משר הכלכלה והתעשייה לשר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ;
- 27) חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז – 1957.
- 28) חוק העסקת עובדים על-ידי קבלני כוח-אדם, התשנ"ו – 1996.
- 29) חוק העסקת עובדים על ידי קבלני שירות בתחומי השמירה והניקיון בגופים ציבוריים, התשע"ג-2013.
- 30) חוק הצבת מכשירי החייאה במקומות ציבוריים, התשס"ח-2008.
- 31) חוק הזכות לעבודה בישיבה ובתנאים הולמים, התשס"ז-2007.
- 32) חוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007.
- 33) חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על תיכוניים, התשס"ח-2008.
- 34) חוק התברות, התשנ"ט – 1999.
- 35) פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג – 1983.
- 36) חוק חופשה שנתית, התשי"א – 1951.
- 37) חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט – 1949.
- 38) חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953.
- 39) חוק חומרי נפץ, התשי"ד-1954 למעט סעיף 9.

- (40) חוק החמרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 למעט הסמכות שניתנה לשר התעשייה והמסחר בסעיף 13(2) בהתאם לנוסחו של החוק בעת חקיקתו.
- (41) חוק החניכות, התשי"ג-1953.
- (42) חוק החשמל, התשי"ד-1954.
- (43) סעיף 33 לחוק יישום הסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ה – 1994.
- (44) חוק יישום חוזה השלום בין מדינת ישראל לבין הממלכה הירדנית ההאשמית, התשנ"ה – 1995.
- (45) חוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז – 1957.
- (46) סעיף 24 לחוק כלי היריה, התש"ט-1949.
- (47) חוק הכניסה לישראל, התשי"ב – 1952.
- (48) חוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011.
- (49) חוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
- (50) חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח – 1958.
- (51) פקודת מחלקת העבודה, 1943.
- (52) חוק מידע גנטי, התשס"א – 2000.
- (53) חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח – 1998.
- (54) חוק מס מקביל, התשל"ג-1973.
- (55) חוק סיוע למשפחות שבראשן הורה עצמאי, התשנ"ב-1992.
- (56) חוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973.
- (57) חוק עבודת הנוער, התשי"ג – 1953.
- (58) חוק עבודת נשים, התשי"ד – 1954.
- (59) חוק עובדים זרים, התשנ"א – 1991.
- (60) סעיף 51ב לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.
- (61) סעיף 12ב(2) לחוק עסקאות גופים ציבוריים, התשל"ו – 1976.
- (62) חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג – 1963.
- (63) פקודת פשיטת רגל (נוסח חדש), התש"ם – 1980.
- (64) סעיף 10(א) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].
- (65) חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965, בכל הנוגע למשפחתונים.
- (66) חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018, בכל הנוגע למשפחתונים.
- (67) חוק הפסיכולוגים, התשל"ו-1977.
- (68) פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981.
- (69) חוק רישוי בעלי מלאכה, התשל"ז – 1977.
- (70) סעיפים 20(3), 117(א)(2), 136(א)(3), 143(ג)(1), 145(א)(2) ו-149(3) לחוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו – 2016 לעניין הסמכויות שהועברו משר הכלכלה והתעשייה לשר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
- (71) חוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968.

- (72) חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, התשכ"ט-1969.
  - (73) חוק רכישת מפעלים בידי עובדיהם (מקרים מיוחדים), התשמ"ז – 1987, למעט סמכויות שניתנו לשר התעשייה והמסחר בהתאם לנוסחו של החוק בעת חקיקתו.
  - (74) סעיף 16(א)(ח) לחוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997.
  - (75) חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח – 1988 למעט סעיפים 18א, 18ג, 18ז, 18ט, 18י ו-26(ג); ולמעט סעיף 26(א) בכל הנוגע לסעיפים 18א עד לסעיף 18טו.
  - (76) חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח – 1998 למעט סעיף 26(א) לחוק האמור כנוסחו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (תיקון מס' 23), התשפ"ב-2022.
  - (77) חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986.
  - (78) חוק שירות המדינה (גימלאות) [נוסח משולב] התש"ל - 1970.
  - (79) חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט – 1959
  - (80) חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז – 1967.
  - (81) חוק שירות התעסוקה, התשי"ט – 1959, למעט פרקים ראשון, שני וחמישי, וכן למעט סעיפים 77, 81, 83-86, סעיף 90 לעניין סעיפים 36(ב) ו-36(ד), סעיף 89(א) – לכל עניין הנוגע לפעילות שירות התעסוקה, 91 ו-92;
  - (82) חוק שירותי תיירות, התשל"ו – 1976.
  - (83) חוק שכר מינימום, התשמ"ז – 1987.
  - (84) חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו – 1996.
  - (85) חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, למעט סעיפים 19(ג) ו-12 וכן סעיפים 9ב, 14(א), 33 ו-34 בכל הנוגע להפעלת הסמכות לפי סעיף 12. החרגתם של סעיפי החוק המצוינים מהעברת הסמכויות לפי חוק שעות עבודה ומנוחה תיבחן לאחר שנה מיום אישורה של החלטה זו בכנסת כאמור בסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, והמלצה בעניין זה מטעם שר העבודה ושר הכלכלה והתעשייה תועבר לעיון הממשלה.
  - (86) פקודת תאונות ומחלות משלח היד (הודעה), 1945.
  - (87) חוק תוכנית החירום הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2002 ו-2003), התשס"ב – 2002.
  - (88) סעיפים 158כ ו-265(12) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965.
  - (89) סעיף 33(ב)(1) לחוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018.
- בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא את ההחלטה בפסקה זו לאישור הכנסת.

בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר ממשד הרווחה והביטחון החברתי למשרד העבודה את שטח הפעולה: אגף תעסוקה לרווחה ותוכנית "אשת חיל". כדי לאפשר את מימוש ההחלטה, יועברו למשרד העבודה רכיבי התקציב מתוך תקציב משרד הרווחה והביטחון החברתי אשר יוחדו בתקציבו ו/או שמשו אותו לשטחי הפעולה דלעיל, ולרבות תקני כוח האדם. עד להשלמה של העברת התקציב, המימון ותקני כוח האדם, כאמור בפסקה זו, ימשיך משרד הרווחה והביטחון החברתי להפעיל את שטח הפעולה כאמור.

העברת שטח הפעולה כאמור בפסקה זו תכנס לתוקפה במועד שבו תאשר הכנסת את העברת הסמכויות לפי סעיף 1 לעיל. בהתאם לסעיף 9(א)(11) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על הממשלה למסור הודעה ליושב ראש הכנסת, ולהביא לידיעת הכנסת את העברת שטח הפעולה כאמור בפסקה זו.

4. העברת סמכויות לשר העבודה

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק-יסוד: הממשלה, להעביר את הסמכויות הנתונות לשר הרווחה והביטחון החברתי לפי החוקים ברשימה שלהלן לשר העבודה:

- 1 חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995
- 2 חוק הבטחת הכנסה, תשמ"א-1980.
- 3 סעיפים 3א, 4, 4א, 5, 5א, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 40ב, 49(א)(2) לעניין מינוי חברים מקרב עובדי המוסד לביטוח לאומי, 55, 56, 57, 58, 60(ד) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994.
- 4 חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972.
- 5 חוק התגמולים (ילד שנתייתם עקב מעשה אלימות במשפחה), התשנ"ה-1995.
- 6 חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995
- 7 חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תשל"ל-1970.
- 8 חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992.
- 9 חוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז-2007
- 10 סעיף 13 לחוק נפגעי גזות, התשנ"ד-1994.
- 11 סעיפים 7 ו-7א, לחוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג-1992
- 12 ס' 2 (ב)(3) לחוק נפגעי תאונות דרכים (סיוע לבני משפחה), תשס"ב-2002.
- 13 סעיפים 20, 21, 22, 26 לחוק יישום ההסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו (הסדרים כלכליים והוראות שונות) (תיקוני חקיקה), תשנ"ה-1994.
- 14 סעיפים 3, 4 לחוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, תשנ"ו-1996.
- 15 סעיף 140א לפקודת מס הכנסה
- 16 סעיף 19(ב) לחוק להגדלת שיעור ההשתתפות בכוח העבודה ולצמצום פערים חברתיים (מס הכנסה שלילי) התשס"ח - 2007
- 17 סעיף 108א לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו – 1975

18) חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט – 2019, בקשר לסמכות השר לפי פרט 4(4) בתוספת הראשונה.

בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא את ההחלטה בפסקה זו לאישור הכנסת.

5. תוכנית מינהלת מעסיקים (להלן: התכנית) תופעל ע"י משרד הכלכלה והתעשייה בהתאם להתקשרות הקיימת. על מנת לאפשר את המשך הפעלת התוכנית, זרוע עבודה תעביר למשרד הכלכלה והתעשייה את יתרת הסכום הקיים לטובת הסכם ההתקשרות.

משרד הכלכלה והתעשייה יתאים את הסכם ההתקשרות הקיים, בכפוף לכל דין, באופן הבא:

1) בכל מקום בהסכם ההתקשרות בו מצוינת זרוע העבודה יתווסף משרד הכלכלה והתעשייה.

2) בועד המנהל של המיזם המשותף ישבו סה"כ 4 נציגים אשר יחולקו שווה בשווה בין נציגי הממשלה לנציגי המגזר העסקי וההסתדרות הכללית, מטעם הממשלה ישבו נציג משרד הכלכלה והתעשייה ונציג משרד העבודה. מטעם הנשיאות ישב יו"ר נשיאות המגזר העסקי, מטעם ההסתדרות הכללית ישב יו"ר ההסתדרות במקרה של שוויון בהצבעה יהיה לנציג משרד הכלכלה והתעשייה קול נוסף. נציג משרד האוצר ישמש כמשקיף.

3) המנהלת תפעל לטיוב והתאמת כלי הסיוע הקיימים של משרד הכלכלה וזרוע העבודה לצרכי המגזר העסקי.

להנחות את משרד האוצר, העבודה והכלכלה והתעשייה לגבש הצעה למימון פעילות תחום הכשרת מעסיקים והמנהלת לקראת אישור תקציב 2023-2024 אשר יובא לאישור הממשלה במסגרת הצעת חוק התקציב לשנת 2023-2024 בהמשך לעבודת המטה שתעשה בעניין.

התקשרויות חדשות והארכת ההסכם הקיים יעשו בהתאם לשיקול דעת משרד הכלכלה והתעשייה ובהתאם לכל דין.

6. לתקן את התוספת השנייה שלפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 כך שפריט "הממונה על זרוע העבודה" יועבר תחת משרד העבודה. לתקן את נספח א' להחלטת הממשלה מס' 3543 מיום 11.02.2018, כך שמשרת מפקח עבודה ראשי, הממונה על זרוע עבודה, תועבר תחת משרד העבודה ושבהרכב ועדת האיתור בכל מקום, במקום "מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה" יבוא "מנכ"ל משרד העבודה". המשך פירוט תפקיד הממונה על הזרוע ומנכ"ל משרד העבודה, יתואמו בין משרד העבודה לנציבות שירות המדינה.

7. יובהר כי העברת זרוע עבודה כאמור בסעיף 2(א) תכלול את כל תקציביה, עובדיה וכל משאביה, למעט שטח הפעולה של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרת מקצועית, כדי לאפשר את מימוש ההחלטה, יועברו למשרד הכלכלה והתעשייה רכיבי התקציב מתוך תקציב זרוע עבודה אשר יוחדו בבסיס תקציבה, ולרבות תקני כוח האדם.

8. בנוסף לצורך יישום סעיף 5 לעיל, יועבר יתרת הסכום הקיים בזרוע עבודה לטובת הסכם מינהלת המעסיקים במשרד העבודה וכן יועברו 3 תקני כוח אדם. תיקנון שלושת תקני כח האדם במשרד הכלכלה והתעשייה יבוצע בתיאום עם נציבות שירות המדינה בתוך 30 ימים מהחלטה זו.
9. צוות יישום והערכות מינהלית: להקים צוות ליווי בראשות נציגי שר הכלכלה והתעשייה ובהשתתפות אגף תקציבים, אגף החשב כללי במשרד האוצר, ונציבות שירות המדינה. הצוות יגיש לשר הכלכלה והתעשייה. בתוך 21 יום ממועד הקמתו את המלצותיו ביחס לאופן ביצוע העברת שטח הפעולה והסמכויות של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרת מקצועית, לרבות העברת כוח-אדם, נלוות, תקציבים, התקשרויות ורכש, אמצעים, הסכמים וכל נושא נוסף שימצא לנכון, וכן המלצות בדבר תיקוני חקיקה ותיקון החלטות ממשלה, ככל שיידרשו.
10. החלטה זו מבטלת את סעיף א בהחלטת ממשלה מספר 3318 מיום 31.12.17 ויובהר כי עם הקמת משרד העבודה בהתאם לסעיף 1.ב. לעיל, יתבטל מעמדה של זרוע העבודה כיחידת סמך ממשלתית.

דברי הסבר

רקע כללי

עם כינון הממשלה ה-37, מתוכננים שינויים בסמכויות ותפקידי חלק ממשרדי הממשלה וכן הקמתם של מספר משרדי ממשלה חדשים.

סעיף 31 לחוק יסוד: הממשלה קובע כי הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להקים משרדי ממשלה חדשים, לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים ולהעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר. בנוסף הסעיף האמור מסמך את הממשלה להעביר שטחי פעולה ממשרד אחד למשנהו, תוך מתן הודעה לכנסת.

הצעת ההחלטה מבקשת לפעול לפי סעיף 31 לחוק יסוד: הממשלה, ובאישור הכנסת, להקים משרד חדש אשר שמו יהיה "משרד העבודה", למנות את השר יואב בן צור לשר העבודה, ולקבוע כי שטח הפעולה: זרוע העבודה יועבר ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד החדש. עוד מבקשת ההצעה לקבוע כי סמכויות של שר הכלכלה והתעשייה בתחום פעילותו של זרוע עבודה יועברו לשר העבודה.

יצוין כי זרוע עבודה היא כהגדרתה בהחלטת ממשלה מס' 133 מיום 19.7.2021 למעט נציבות שוויון ההזדמנויות בעבודה שהוחלט בהחלטת ממשלה מיום 22.11.2021 להפרידה מהזרוע ולהעבירה תחת משרד הכלכלה והתעשייה.

כל הקשור לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א – 1951 (להלן – חוק שעות עבודה ומנוחה הוראות חוק שעניינן בסעיפים 12 ו-9 לחוק שעות עבודה ומנוחה ויותרו אצל שר הכלכלה זאת על אף שהגורם המקצועי שמלווה נושא זה וכן כלל מתן ההיתרים בנושא חוק שעות עבודה ומנוחה עובר למשרד העבודה. זאת מאחר שגורמי הביצוע הם בעלי המומחיות בתחום זה ויש להם הסתכלות הוליסטית על הוראות חוק זה וחוקי העבודה בכללותם.

הפעלת סמכות לפי סעיף 12(א) תיעשה תחת אחריותו של שר הכלכלה והתעשייה והוא יהיה ראוי לפעול לעניין העברת הסמכות לפי סעיף 34 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א – 1951, בהתאם לדינים ולכללים הנוגעים לעניין זה, לרבות קבלת דיווחים.

יוקם צוות ליווי בראשות נציגי שר הכלכלה והתעשייה ובהשתתפות אגף תקציבים, אגף החשב כללי במשרד האוצר, ונציבות שירות המדינה. הצוות יגיש לשר הכלכלה והתעשייה. בתוך 21 יום ממועד הקמתו את המלצותיו ביחס לאופן ביצוע העברת שטח הפעולה והסמכויות של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרת מקצועית, לרבות העברת כוח-אדם, נלוות, תקציבים, התקשרויות ורכש, אמצעים, הסכמים וכל נושא נוסף שימצא לנכון, וכן המלצות בדבר תיקוני חקיקה ותיקון החלטות ממשלה, ככל שיידרשו. יובהר כי תחום הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרת מקצועית אינו כולל קטינים והמכון הממשלתי טכנולוגי (מה"ט).

במסגרת החלטות ממשלה שונות, הוטלה אחריות על זרוע העבודה לביצוע משימות שונות. כמו כן, קיימות גם החלטות ממשלה במסגרתן הוקמו צוותי עבודה שונים במסגרתם נקבע גורם מטעם זרוע העבודה. בשים לב לכך כי תחומי הפעילות של זרוע העבודה יועברו תחת אחריות המשרד החדש המוקם – יובהר כי במצבים אלו העניין הועבר למשרד העבודה. לעניין שטח הפעולה של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרת מקצועית יפעלו בהתאם לסעיף צוות היישום וההערכות המינהלית.

בנוסף, בהתאם לאמור מוצע כעת להעביר את הסמכויות הנתונות לשר הרווחה והביטחון החברתי על המוסד לביטוח לאומי, לשר העבודה בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה הקובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פיק חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר.

עוד מוצע כי בהתאם לסעיפים 31(א) ו-31(ד) לחוק יסוד: הממשלה הקובע, בין היתר, כי הממשלה רשאית, באישור הכנסת, לחלק משרדי משרדי ממשלה, ולהעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר. ובנוסף הסעיף האמור מסמך את הממשלה להעביר שטחי פעולה ממשרד אחד למשנהו, תוך מתן הודעה לכנסת, מוצע בהחלטה להעביר כעת תחומי אחריות ושטחי פעולה ממשרד הרווחה והביטחון החברתי לידי משרד העבודה.

בהתאם לכך מוצע להעביר את אגף תעסוקה לרווחה ותוכנית "אשת חיל" ממשרד הרווחה והביטחון החברתי למשרד העבודה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה:

אין

תקציב

אין

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כמפורט בהצעה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הרווחה והביטחון החברתי- תומך

שר הכלכלה והתעשייה – תומך

שר האוצר- תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1995 מיום 15.7.2010

החלטת ממשלה מס' 1754 מיום 31.7.2016

החלטת ממשלה מס' 3318 מיום 31.12.2017

החלטת ממשלה מס' 58 מיום 7.6.2020.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת.

סיווגים

סיווג ראשי: 01ביצועי; 05ממשלה;

תחום פעולה עיקרי: 02חברה וכלכלה; 06המגזר הציבורי;

מגיש: שר במשרד הרווחה והביטחון

החברתי

ז' בשבט התשפ"ג

29 בינואר 2023

מדינת ישראל
משרד הרווחה והביטחון החברתי

חוות דעת משפטית לעניין הקמת משרד העבודה, העברת שטחי פעולה ממשרד הכלכלה
והתעשייה ומשרד הרווחה והביטחון החברתי, והעברת סמכויות משרי הכלכלה והתעשייה,
הרווחה והביטחון החברתי לשר העבודה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. בהתאם לסעיף 31(ג) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית, באישור הכנסת, לאחד משרדים, לחלקם, לבטלם ולהקים משרדים חדשים. לפי סעיף זה מוצע להקים את משרד העבודה.
2. בהתאם לסעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית, באישור הכנסת, לשנות את חלוקת התפקידים בין השרים, למעט תפקיד ראש הממשלה. לפי סעיף זה מוצע למנות את השר יואב בן צור לשר העבודה.
3. לאחר אישור ההחלטות בממשלה, יובאו ההחלטות לפי סעיפים 1 ו-2 לעיל לאישור הכנסת כמתחייב מחוק יסוד: הממשלה.
4. בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד. לפי סעיף זה מועבר ממשרד הכלכלה והתעשייה למשרד העבודה זרוע עבודה כמוגדר בסעיף 2 להצעת ההחלטה, וכן מועבר ממשרד הרווחה והביטחון החברתי את אגף תעסוקה לרווחה ותוכנית "אשת חיל". שטח הפעולה של הכשרת מבוגרים ומעסיקים באגף להכשרה מקצועית יועבר מזרוע עבודה למשרד הכלכלה והתעשייה.
5. בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר. בהמשך לכך, מוצע להעביר את הסמכויות שבחוקים המפורטים, כפי שמפורטים בסעיף 2.ב משרד הכלכלה והתעשייה לשר העבודה. עוד מוצע, כמפורט בסעיף 4 להעביר סמכויות הנתונות היום לשר הרווחה והביטחון החברתי לשר העבודה – במסגרת זו, שר העבודה יהיה השר האחראי על המוסד לביטוח הלאומי ובסמכויותיו כלל החוקים המופעלים על ידו.
6. זרוע עבודה התקשרה עם הקרן לצמצום פערים בחברה הישראלית במיזם משותף להקמת "מינהלת מעסיקים". במסגרת זו פועלת זרוע עבודה לטיוב כלי הסיוע הניתנים על ידה לעובדים ולמעסיקים. כעת מבקשת ההצעה כי ניהול ההתקשרות הקיימת יועבר למשרד הכלכלה והתעשייה, כמפורט בהחלטה. ויתרת הסכום הקיים לטובת הסכם ההתקשרות של המינהלת תועבר למשרד הכלכלה והתעשייה. על פי ההצעה על משרד האוצר, העבודה והכלכלה והתעשייה לגבש הצעה למימון פעילות המנהלת לקראת אישור תקציב 2023-2024

מדינת ישראל
משרד הרווחה והביטחון החברתי

אשר יובא לאישור הממשלה במסגרת הצעת חוק התקציב לשנת 2023-2024 בהמשך לעבודת המטה שתעשה בעניין. יצוין כי השינוי המוצע להסכם ההתקשרות בהחלטה מחייב לפעול בהתאם להוראות של אותו הסכם לתיקונו. התקשרויות חדשות והארכת ההסכם הקיים יעשו בהתאם לשיקול דעת משרד הכלכלה והתעשייה בהתאם לכל דין.

7. עם הקמת משרד העבודה מוצע לבטל את יחידת הסמך זרוע העבודה, כמפורט סעיף א' להחלטת ממשלה 3318 מיום 31 בדצמבר 2017, ולפיכך עובדי זרוע עבודה יהיו עובדי משרד העבודה.

8. הצעת ההחלטה מתייחסת לצורך להעברת תקציבים לרבות תקני כוח אדם בין המשרדים בהתאם למשימות שההצעה מטילה עליהם.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן גם – חוק שעות עבודה ומנוחה) הוא חוק עבודה מרכזי המסדיר את שעות העבודה של העובדים על מנת לתחם את שעות הפנאי. החוק קובע איסור העסקת עובדים בשעות נוספות (מעבר לשעות העבודה הקבועות לפי החוק), איסור העסקת עובדים במנוחה השבועית, הסדרי עבודת לילה והסדרי הפסקות. בכדי להעסיק עובדים בשעות נוספות, במנוחה השבועית, או בסטייה מהסדרי עבודת הלילה והסדרי ההפסקות הקבועים, נדרש היתר מאת השר הממונה על החוק. סמכויות שר הכלכלה למתן היתרים מיוחדים הועברו, לפי סעיף 34 לחוק זה לגורמי המקצוע במינהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה, זרוע עבודה. במינהל זה פועלים שלושה אגפים – אגף ההסדרה, האחראי למתן רישיון והיתרים לפי הוראות חוקי עבודה שונים, אגף האכיפה המינהלית, העוסק באכיפה באמצעות התראות מינהליות ועיצומים כספיים, ואגף האכיפה הפלילית העוסק בחקירות פליליות על עבירות פליליות שבחוקי העבודה. ככלל מעסיק שפונה לקבלת היתר מיוחד לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, יכול שיפנה בעניין סוג מסוים של היתר, או ביחס לסוגים שונים של היתרים (לדוגמה, לא רק היתר מיוחד להעסקה בשעות נוספות, אלא גם היתר מיוחד להעסקה במנוחה שבועית). הצעת ההחלטה מבקשת להעביר את האחריות על סעיפי החוק לשר העבודה למעט אותם סעיפים הקשורים למתן היתרים להעסקת עובדים במנוחה השבועית לפי סעיף 12 לחוק האמור, ואולם, הסמכות תמשיך להיות מועברת לגורמי המקצוע במינהל הסדרה ואכיפת חוקי עבודה אשר עתידים לעבור למשרד העבודה החדש. אצילה זו מעוררת קושי בהיותה "אצילה אופקית", היינו, אצילת סמכותו של שר הכלכלה לעובדי מינהל ההסדרה והאכיפה שאינם עובדי משרדו, כאשר בפסיקה קיימת חזקה פרשנית נגד אצילות מסוג זה. ואולם, במקרה דנן נראה כי אין מניעה משפטית לאשר הסדר זה, בשים לב לכך שהסמכות תואצל לגורמי המקצוע במינהל שמתמקצע מזה שנים רבות באסדרה של חוקי העבודה, ובמתן היתרים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה בפרט, ואשר יוסיפו לעסוק ביתר הבקשות להיתרי העבודה לפי חוק זה. משכך, ישנה חשיבות בשמירה על אחידות ויעילות בטיפול בכלל הבקשות למתן היתרי עבודה לפי חוק

לשכה משפטית - משרד הרווחה והביטחון החברתי

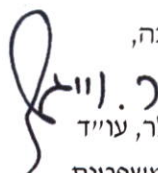
מדינת ישראל
משרד הרווחה והביטחון החברתי

שעות עבודה ומנוחה, שלעיתים אף כרוכות זו בזו. משכך נראה כי בוסס טעם לאצילת הסמכות באופן המתואר, על אף החזקה הנזכרת לעיל(ראו והשוו: בג"ץ 6644/16 **התאחדות התעשיינים בישראל – פורום טחנות הקמח נגד שר הכלכלה ואחי'** (אר"ש 18.10.2017)). מכל מקום, בהתאם לדיני האצילה, שר הכלכלה יוסיף לאחוז ולהיות אחראי על הפעלת סמכויותיו המואצלות לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, וגורמי המקצוע במינהל ההסדרה והאכיפה את סמכויותיו שתואצלנה להם בהתאם להנחיותיו ותחת פיקוחו. ואולם, על רקע חריגות מהלך זה של "אצילה אופקית", מוצע לקבוע כי לאחר שנה מיום אישורה של החלטה זו בכנסת כאמור בסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, תיבחן ההחלטה בעניין זה, והמלצה בעניין זה מטעם שר העבודה ושר הכלכלה תועבר לעיון הממשלה.

בכפוף לכל אלה, כאמור, אין מניעה משפטית לאישור ההסדר המוצע.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעתה החלטה נוגעת להם:
היועצת המשפטית במשרד הכלכלה והתעשייה – אין מניעה משפטית.
היועץ המשפטי במשרד האוצר – אין מניעה משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שחשר העומד בראשו מגיש את ההצעה: אין מניעה משפטית לאישור החלטת ההצעה.

בברכה,

רִינַת וַיְגֵלר, עו"ד
היועצת המשפטית

משרד הרווחה והביטחון החברתי